DE LANGE WEG NAAR CULLAVILLE

BORIS KESTER

DE LANGE WEG NAAR CULLAVILLE

Verhalen van mijn reizen naar alle landen van de wereld

BORIS KESTER

www.delangewegnaarcullaville.com

www.uitgeverijelmar.nl

Colofon

De lange weg naar Cullaville is een uitgave van

© Uitgeverij Elmar BV, Delft – 2021

© Tekst: Boris Kester, Leiden – 2021

Omslag: Susan van Beek, Spring Creative Concepts

Vormgeving: Uitgeverij Elmar BV

ISBN 978 90389 2626 5

NUR 508

An té a bhíónn siúlach, bíonn scéalach
Hij die reist heeft verhalen te vertellen (Iers gezegde)

Ter nagedachtenis aan mijn neef Sander en mijn vrienden Walter, Mark & Marilyn, die de pech hadden op het verkeerde moment, op de verkeerde plek te zijn

Met speciale dank aan Corona. Zonder jou had ik nooit de rust en tijd gevonden dit boek te schrijven

Inhoud

Voorwoord 9
Inleiding 13

1. Cupido tussen Kalasjnikovs – *Jemen* 19
2. Alsjeblieft: je Cola! – *Myanmar* 42
3. Tricky training – *Iran* 47
4. El Comandante beledigd – *Cuba* 60
5. Hotel California – *China* 67
6. Wodka-moslim – *Turkmenistan/Oezbekistan* 81
7. Spaanse engelen – *Gabon/Equatoriaal-Guinea* 90
8. Beer op de weg – *Tadzjikistan/Kirgizië* 115
9. De Iron Lady in de jungle – *Gabon/Congo* 137
10. De Pacific Solution – *Kiribati/Nauru* 153
11. Operatie Pepernoot – *Somalië* 175
12. Gedoemde dinsdag – *Liberia* 197
13. Dzanga-Sangha – *Kameroen/Centraal-Afrikaanse Republiek* 212
14. Betelnootboot – *Papoea-Nieuw-Guinea* 235
15. En toen ging het mis – *Zuid-Afrika/Botswana* 250
16. Boem Boem Boeddha/Epiloog – *Afghanistan* 260

Voorwoord

April 1965. De wereld telt 124 landen en ik ben ruim vijf maanden oud. Mijn ouders leggen me in een wiegje en nemen me mee op reis. Voor het eerst de grens over. Met de trein dwars door Europa en met de boot naar Kreta, dat ze te voet ontdekken – met mij in de kinderwagen. Onderweg stoppen de Grieken me vol met lekkernijen, slapen we elke nacht op een andere plek en poseer ik op de eeuwenoude stenen troon van koning Minos. Mijn moeder houdt me vast terwijl mijn vader mijn allereerste reisfoto maakt. Nog voordat ik kan zitten, lopen of praten, leer ik de beginselen van reizen. Transport. Ontmoetingen. Ontdekkingen. Avontuur.

Mijn jeugdheld was Odysseus. Zijn verhalen lieten me dromen over wonderlijke en onverschrokken reizen naar onbekende landen en over nooit opgeven tot je doel is bereikt. Ik was nog geen tien jaar oud toen ik bij ging houden in hoeveel landen ik was geweest. Als we een nieuw land bezochten, tekende ik de vlag met kleurenbalpen in mijn dagboek en zette trots het nummer van het land erbij. Terugkijkend in die schriften valt op hoe blij ik was als we een land bezochten waar ik nog niet was geweest. Grenzen oversteken fascineerde me. Andere mensen, andere gewoonten, ander eten, ander geld, een andere taal en soms een ander schrift: elk nieuw land was spannend. De regel thuis was dat je minimaal zoveel landen moest hebben bezocht als je leeftijd. Als kind was dat niet zo moeilijk. Op mijn tiende verjaardag had ik meer dan twintig landen bezocht in Europa en Azië.

Toen ik alleen ging reizen, maakte ik dankbaar gebruik van Interrail. Ik doorkruiste Europa tot in alle uithoeken. Later kwamen

daar reizen naar Afrika bij. Terwijl het in de mode was te zeggen dat de wereld kleiner werd, werd die van mij juist alsmaar groter. De beroemde kennisparadox 'Hoe meer je weet, hoe meer je beseft hoe weinig je weet' geldt ook voor reizen. Hoe meer ik reisde, hoe meer ik besefte dat er nog heel veel meer viel te ontdekken. Dat besef maakte me ongedurig en niet geschikt voor een kantoorbaan. Die zegde ik na vier jaar op. Aansluitend zwierf ik een jaar door Europa en Afrika om meer nieuwe landen te ontdekken. Daarna werd ik ook onrustig op de collegebanken van de universiteit en solliciteerde ik naar de functie van *flight attendant*. Die stelde me in staat om, tussen het studeren door, elke week op reis te gaan. Na de afronding van mijn studie besloot ik carrière te maken in de vliegwereld, omdat het onregelmatige en onvoorspelbare leven goed paste bij mijn rusteloosheid en reisbegeerte.

Zo breidde mijn wereld zich uit met Noord- en Zuid-Amerika, het Verre Oosten en Oceanië. Stukje bij beetje veroverde ik de planeet. De hang naar het onbekende deed me elk jaar weer landen verkennen die nieuw voor me waren. Internet stelde me in staat om mijn belevenissen en foto's te delen via mijn website: een vervolg op de reisdagboeken die ik als kind al schreef. Intussen bleef ik bijhouden hoeveel landen ik had bezocht. Om het ingewikkelder te maken, kwamen er ook weer nieuwe landen bij door de veranderende wereldorde.

Ik had 117 landen bezocht toen ik, door een flinke aardbeving in mijn leven, in 2008 besloot op een andere manier te gaan reizen. In plaats van elk jaar een of twee nieuwe landen te bezoeken, besloot ik naar álle landen van de wereld te reizen. Ik gaf mezelf er tien jaar de tijd voor om de ontbrekende landen te zien. Het voornemen leek absurd, maar toen het zich eenmaal had vastgezet in mijn hoofd, besefte ik dat ik dat doel, zonder het te weten, altijd al had gehad. Was ik als negenjarig ventje niet al begonnen bij te houden in hoeveel landen ik was geweest? Het had alleen meer dan dertig jaar geduurd voor ik erachter kwam dat het mijn levensdoel zou worden om ze allemáál te bezoeken.

De halve eeuw tussen mijn eerste en mijn laatste land zat propvol reizen, tjokvol avonturen en boordevol ontmoetingen met de meest uiteenlopende mensen. In Mogadishu at ik pepernoten met Somaliërs, terwijl mijn vier bodyguards de omgeving nauwlettend in de gaten hielden, de rechterhand aan de trekker van hun mitrailleur. Moslims voerden me dronken op een steenworp afstand van de duizelingwekkende gebouwen van Samarkand, van waaruit Timoer Lenk ooit een wereldrijk regeerde en waar hij nu begraven ligt. Ik voer met betelnoothandelaren op een bootje over de pikzwarte Sepik-rivier in Papoea-Nieuw-Guinea, onder een onmetelijke hemel waaruit zoveel sterren vielen dat mijn wensen sneller uitgeput raakten dan ik nieuwe kon bedenken. Op weg naar de Centraal-Afrikaanse Republiek reed ik achterop een motorfiets rakelings langs een groep gorilla's. Ik stond oog in oog met een bruine beer in de woeste Tian Shan-bergen van Kirgizië, kreeg drie keer malaria, werd vastgezet op een militaire basis in Iran en kroop met slechts lichte verwondingen uit een autowrak na een zwaar ongeluk in Zuid-Afrika.

Juni 2017. De wereld bestaat inmiddels uit 193 landen. Net onder Cullaville steek ik voor de laatste keer de grens van een mij onbekend land over. Ik heb alle landen van de wereld bezocht.

Snel daarna komt het besef dat ik iets bijzonders heb gedaan. Ook al staan veel foto's en verhalen van mijn reizen op mijn website travel-adventures.org, ik besluit een boek te schrijven zodat een aantal van die verhalen beter tot zijn recht komt. Weer speelt mijn rusteloosheid me parten, want ik blijf natuurlijk ook reizen. De pandemie van 2020 en de bijbehorende lockdowns en reisrestricties dwingen me een pas op de plaats te maken en geven me de rust en tijd om dit boek te schrijven.

Voor wie een beeld wil hebben bij de verhalen: zie www.delangewegnaarcullaville.com, of scan de QR-code achterop dit boek.

Mijn dank richt zich allereerst op de tientallen, honderden, duizenden

mensen die ik onderweg tegenkwam. Voor hen was ik een vreemde, een curiositeit, een indringer. Toch staken zij vrijwel altijd een helpende hand toe. Vertelden me over hun land. Leidden me rond. Beschermden me. Adviseerden me. Gaven me een dak boven mijn hoofd, te eten en te drinken. Ook al waren ze nog zo arm, ze deelden het weinige dat ze bezaten en lieten me, al was het maar voor even, toe in hun leven.

Gelukkig heb ik een aantal mensen bereid gevonden me bij het schrijven te helpen. Iedereen die meelas had zo een bijdrage aan de totstandkoming van dit boek. Speciaal wil ik noemen: Marieke, die me met nauwgezet commentaar deed beseffen hoe belangrijk nauwkeurig formuleren is. Sasha, die me in deed zien dat lange zinnen de leesbaarheid niet ten goede komen, waardoor ik op jacht ging naar alle zinnen van boven de 28 woorden. Gonneke, die precies kon aanwijzen wat beter kon in de belangrijkste hoofdstukken en die me als letterkundige vertrouwen gaf in dit boek. Renata, die ook 's nachts nog meelas en verbeteringen voorstelde in diverse stadia van het manuscript. Margreet, René, Francine, Steven en Suzan die allemaal een hoofdstuk lazen en de moeite namen te wijzen op mogelijkheden de tekst scherper te maken. Adam, Lillie en Ania die ik interviewde over de risico's van reizen.

Mijn zus Leila, zwager Matthieu en nichtje Maite gaven eerlijke adviezen, die me met andere ogen naar mijn eigen tekst lieten kijken. Tot slot: dit boek was er per definitie niet geweest zonder mijn ouders Caroline en Gerard, die mij hun reisgen hebben doorgegeven, die me hebben geleerd onbevangen naar de wereld te kijken, nooit op te geven, me in avonturen te storten en te vertrouwen op een goede afloop. En dat is mijn grootste dank waard.

LEIDEN, SEPTEMBER 2021

Inleiding

A ship in harbour is safe, but that is not what ships are built for.
—John A. Shedd
Salt from my Attic, 1928

You can never cross the ocean until you have the courage to lose sight of the shore.
—Christopher Columbus

'Is het niet gevaarlijk, dat reizen van jou, naar al die rare landen?' Na 'Wat is het mooiste land van de wereld?' is dat de meest gestelde vraag. Wellicht voor de hand liggend om aan iemand te stellen die alle landen van de wereld heeft bezocht. In mijn ogen is dit een kwestie van perceptie. Mijn drijfveer om te reizen is een onbeteugelde nieuwsgierigheid naar onbekende plekken, naar mensen met heel andere levens en naar culturen die ver van de mijne staan. Een grens oversteken vind ik altijd spannend en ik kan me verheugen op al het nieuwe dat ik ga zien en meemaken. Ik word gelukkig als ik bijzondere mensen ontmoet en als ik natuurlijke of door mensenhanden gemaakte schoonheid tegenkom die me overweldigt. Als vreemden me met open armen opnemen in hun wereld. Mijn hart gaat sneller kloppen als ik iets ga doen waarvan ik eigenlijk niet weet hoe het af gaat lopen. Waar anderen mogelijk gevaar zien, zie ik avontuur.

Nadat ik had besloten naar alle landen van de wereld te reizen, stelde ik

een lijst op van de 75 landen waar ik nog niet was geweest. Ik hanteerde daarbij de enige objectieve definitie van 'land': die van de Verenigde Naties. Die telde destijds 192 landen; een paar jaar later kwam Zuid-Soedan daar nog bij. Buiten deze lijst verzand je al snel in een subjectieve, ingewikkelde, eindeloze en vaak politiek geladen discussie – die zowel vermoeiend als vermakelijk kan zijn.

Er zaten bestemmingen tussen die velen als 'gevaarlijk' zouden beschouwen. Somalië, Irak, de Centraal-Afrikaanse Republiek en nog een aantal andere die volgens alle geldende reisadviezen al jarenlang dieprood gekleurd waren, en waar je dus niet geacht werd heen te gaan. 'Reis niet naar Somalië. Bent u er al? Verlaat het land zo snel mogelijk […] In dit land komt zware criminaliteit voor; houd rekening met gewapende overvallen, berovingen, ontvoeringen, moorden, explosies, sektarisch geweld': ik heb wel eens wervender vakantieteksten gelezen. Nauru, Tuvalu en São Tomé & Príncipe: weliswaar niet op de rode lijst, maar ook nooit van gehoord. Waar lagen die landen eigenlijk, en hoe kwam je er?

Ik realiseerde me al snel dat ik mezelf een doel had gesteld waarvan ik de consequenties niet kon overzien. Ik wist niet eens zeker of het wel haalbaar was. Opwinding maakte zich van mij meester. Het was duidelijk dat ik aan het begin stond van het grootste avontuur van mijn leven. Hoe langer ik erover nadacht, hoe enthousiaster ik werd. Spannend zou het zeker worden. Maar gevaarlijk?

Tijdens een van mijn vele Interrail-omzwervingen hoorde ik als begin-twintiger een paar jonge Amerikanen ervaringen uitwisselen over hun reizen door Europa. De niet te missen bezienswaardigheden, het lekkerste eten, de mooiste steden. Barcelona, Venetië en Athene gooiden hoge ogen. Vervolgens ging het over waar je vooral níet heen moest gaan. Een van hen noemde Amsterdam. Hij had diverse verhalen gehoord van mensen die er waren beroofd. Een meisje viel hem bij: ook zij had begrepen dat het er onveilig was. De anderen knikten instemmend. Binnen de kortste keren bestempelden

ze Amsterdam als de gevaarlijkste stad van Europa en besloten ze er met een wijde boog omheen te reizen.

Ik kon nauwelijks geloven wat ik hoorde. Ze hadden het over mijn stad! Ik woonde er en fietste er dag en nacht doorheen zonder me ooit bedreigd of onveilig te voelen. Ja, een junk had een keer mijn fiets gejat. Maar om dat nou gevaarlijk te noemen? Het deed me voor het eerst beseffen hoe gekleurd en onbetrouwbaar de adviezen en waarschuwingen van anderen kunnen zijn, hoe makkelijk mensen elkaar angst aanpraten en hoe een eenmaal verkregen slechte reputatie heel lastig is uit te wissen.

Hoe vaak werd ik tijdens mijn omzwervingen niet gewaarschuwd voor de mensen in het volgende dorp, de volgende regio, de hoofdstad of (vooral!) het buurland. Allemaal boeven, onbetrouwbaar, het is er gevaarlijk: ga er niet heen! Om eenmaal ter plekke te ontdekken dat de inwoners me als een verloren zoon ontvingen, met de bijbehorende egards. Maar bij mijn vertrek waarschuwden ze wel voor de bewoners van het vólgende dorp. Die waren namelijk écht niet te vertrouwen!

Wat is dat toch? Zit er een ingebakken superioriteitsgevoel in mensen? Een afkeer van alles wat anders is? Angst voor het onbekende? Het onbekende is juist datgene waar de reiziger naar verlangt, wat hem drijft altijd maar weer verder te gaan naar een volgende plek om te ontdekken. Het onbekende, ja, dat houdt per definitie ook een risico in. Maar risico is niet meteen hetzelfde als gevaar.

Van nature is de mens toegerust om risico's in te schatten en beslissingen te nemen om netelige situaties het hoofd te bieden. Die beslissingen zijn lang niet altijd rationeel. Onze hersenen hebben een prachtig systeem ingericht waarin angst, een te verwachten beloning en emoties samenwerken om risico's in te schatten en erop te acteren. Als het dan toch nog uit de hand loopt is er bij acuut gevaar de bekende freeze/fight/flight-reactie. Dat heeft ons als mensheid vele eeuwen helpen overleven in allerlei hachelijke situaties.

De laatste decennia hebben we er alles aan gedaan om zoveel mogelijk risico's uit te sluiten en het leven zo veilig mogelijk te maken. We hebben keurmerken, waarschuwingen, voorschriften en nog veel meer in het leven geroepen om dit vorm te geven. In veel gevallen is dat ook zeker nuttig geweest. Zo zijn bijvoorbeeld auto's, vliegtuigen en treinen inmiddels zo veilig geworden dat we er gedachteloos instappen, in de volle overtuiging dat we heelhuids aan zullen komen.

Gaandeweg zijn we gaan denken dat we het leven volledig naar onze hand kunnen zetten en dat we álle risico's uit kunnen sluiten. We zijn vergeten dat bepaalde risico's inherent zijn aan het leven en dat het lot nog steeds het laatste woord heeft. Daarnaast: het nemen van risico's hoeft lang niet altijd negatief te zijn. Draai het om: als we nooit onze nek uit zouden steken, zou iedereen in zijn comfortzone blijven zitten. Zouden vele uitvindingen en ontdekkingen nooit gedaan zijn. Zou Columbus nooit die oceaan overgestoken zijn. Zouden we ons in ons leven nooit kunnen verbeteren, zouden we dat meisje of die jongen waar we ons oog op hebben laten vallen niet mee uit durven vragen.

Reizen en avontuur gaan hand in hand. Ze bestaan niet zonder het nemen van risico's. Beelden en berichten van aanslagen en onveiligheid vliegen in milliseconden de wereld over. Ze vergroten de risico's uit, voeden de angst en zetten het stempel 'gevaarlijk' op een land. Als dat er eenmaal staat, is er moeilijk vanaf te komen. Door die beelden krijg ik de vraag of dat reizen niet gevaarlijk is en of ik gek ben geworden.

De realiteit ter plekke is altijd anders. Vaak heel anders. Vooral door de mensen die ik onderweg ontmoette, groeide het besef dat het overgrote deel van hen het goed met zijn bezoeker voorheeft. Ook in die landen die als gevaarlijk te boek staan – of misschien wel juist daar. De mens is kennelijk toch geneigd zijn medemens welkom te heten en te beschermen. Daardoor heb ik gaandeweg een rotsvast vertrouwen ontwikkeld in een goede afloop van mijn reizen. Was ik

bang? Nee. Ook voor de reiziger is angst een slechte raadgever. Dat geldt zeker voor de avonturier die naar alle landen van de wereld wil gaan.

In dit boek neem ik je mee op reizen waar risico's onvermijdelijk waren. In elk hoofdstuk komen situaties langs waarin ik keuzes moest maken, vaak zonder dat ik de gevolgen kon overzien. Sommige verhalen spelen zich af in landen die over het algemeen als 'gevaarlijk' worden beschouwd. Andere beschrijven belevenissen met mensen die ik onderweg tegenkwam, barrières die ik moest overwinnen om mijn doel te bereiken alsmede momenten dat ik heel veel geluk had – of juist niet. De rode draad is dat ik zelden voor de makkelijke weg koos. Ik laat het aan de lezer om zijn oordeel te vormen over de wijsheid van mijn beslissingen.

Graag laat ik je zien hoe het mij verging in onder meer Somalië en Jemen, Kameroen en Kirgizië, Nauru en Afghanistan – en andere bestemmingen die vermoedelijk heel anders zijn dan je op voorhand zou vermoeden. Precies zoals de landen mijzelf verrasten toen ik er rondreisde. En altijd weer veilig terugkwam.

5.

Hotel California

China – 2007

Vanuit Xining was ik met auto en chauffeur richting zuiden vertrokken en had acht dagen door de desolate landschappen van Qinghai gereisd. Een regio waar je geen speciale permit voor nodig had en die meestal werd vergeten door reizigers, door reisgidsen en door Chinezen. Besneeuwde bergen, eindeloze meren met een dikke korst ijs waar de aanstaande, korte zomer alvast diepe barsten in had geslagen. Vrijwel verlaten kloosters, pelgrims die zich al biddend richting Lhasa bewogen op een tocht die jaren zou duren. Wilde en kolossale Tibetaanse mastiffs die ik alleen door het gooien van stenen van me af kon houden. Op elke wandeling had ik er een paar in mijn hand.

In een vallei bedekt met een ragfijne deken van versgevallen sneeuw waren we op een met kleurige vlaggen versierd klooster gestuit waar een dag eerder een hemelbegrafenis had plaatsgevonden. Honden kloven aan overgebleven botten en kleine vogels pikten in stukjes mensenvlees. De gieren hadden het meeste al eerder opgegeten. Nadat iemand overlijdt, leest een lama een paar dagen voor uit het Tibetaanse Dodenboek. Hiermee begeleidt hij de ziel bij zijn uittocht uit het lichaam. Vervolgens snijden *ragyabas* het lijk in stukken en voeren het aan de vogels. Daar stond ik dan, in een verlaten Tibetaans landschap, tussen mensenresten, nadenkend over de dood en de vergankelijkheid. In mijn cultuur waar doden in kisten of ovens

verdwijnen, is dit onvoorstelbaar. Maar wat is ons lichaam eigenlijk als al het leven eruit is weggeslopen?

Ik had me verbaasd over de motoren, wasmachines en andere apparaten die rondom nomadententen stonden. Naast elke tent een zonnepaneel om die apparaten draaiend te houden. De bewoners nodigden me uit in hun stoffen woningen. Daar stond altijd een tv in. Op een houten kastje was steevast een altaar ingericht met kaarsen van jakboter. Half verscholen tussen de spulletjes een portret van de Dalai Lama. Verboden in China, maar zonder een politieagent in de wijde omtrek zou niemand dat verder ooit te zien krijgen.

Verder was ik afgevallen want ik kreeg het eten nauwelijks naar binnen en had geconcludeerd dat het Tibetaanse eten het meest wanstaltige was dat ik ooit had geproefd. Jakvlees dat weken, misschien wel maandenlang te drogen had gehangen in de lucht, zodat het zo hard als steen was, vond ik nog het best te pruimen. Jakboterthee dat precies zo smaakte als de jakboterkaarsen roken, zodat ik de hele tijd het idee had kaars te drinken. Groenten waren hier nauwelijks te vinden, al was het maar omdat er simpelweg geen landbouw is op deze dorre hoogte en nomaden geen land verbouwen. Ik dwong mezelf te eten omdat dat hoogteziekte zou voorkomen.

Na deze onderdompeling in het Tibetaanse leven ga ik vanuit Xining op weg naar een reisdoel dat al tot mijn verbeelding spreekt sinds ik Kuifje las als kind. Tibet. Het 'echte' Tibet, het enorme land dat in 1950 werd geannexeerd door China. Ik heb een permit voor mijn eenmanstoergroep, heb geen gids nodig en kan vrij door Tibet reizen. Een jaar eerder is een van die indrukwekkende infrastructuurprojecten van de Chinese overheid gereedgekomen: de spoorlijn naar Lhasa. Uiteraard bedoeld om de stad en de regio voor eens en voor altijd aan China te binden, onder andere omdat het de massa-emigratie van Han-Chinezen faciliteert. Het is ook de hoogste spoorlijn ter wereld, in recordtijd aangelegd dwars door de ruige Tibetaanse landschappen, het voorland van de Himalaya. Vanwege de hoogte heeft de

trein zuurstofflessen in elke coupé. Tanggula, met 5068 meter het hoogste station ter wereld, is hoger dan de Mont Blanc. Wat me afgezien van de spectaculaire landschappen op een of andere manier het meest bijblijft van de treinreis, zijn de goudkleurige hertjes die op de tafeltjes staan van de restauratiewagon. Aankomst op een groots opgezet, futuristisch station in Lhasa, in het donker. De verrassing de volgende dag, als ik de gordijnen van een bescheiden kamertje in een hostel opendoe: mijn eerste glimp van de hoofdstad van Tibet.

Ook al is de zon net op, ik zie het meteen. Ik ben te laat. Veel te laat. De stad is al omgebouwd tot de zoveelste Chinese conglomeratie met veel uniforme hoogbouw, grijze blokkendozen die je ook in Shanghai, Xi'an, Xiamen of willekeurig welke andere Chinese stad vindt.

Op mijn eerste wandeling door de stad ontdek ik dat er nog een vleugje Tibet is. Een herinnering aan de oorspronkelijke bewoners, dat wordt bewaard als ware het een openluchtmuseum. Het Potala-paleis, dat prominent op biljetten van honderd yuan wordt getoond, torent boven de stad uit zoals het al eeuwen doet. De Jokhang-tempel staat er nog, als een enorme magneet voor alle pelgrims die vanuit verre streken soms jarenlang onderweg zijn om hier te komen. Dat is des te ongelofelijker als je ziet hoe ze zich voortbewegen. Ze strekken hun handen boven hun hoofd, buigen door hun knieën, werpen zich naar voren en komen steunend op hun handen plat op de grond te liggen, waarna ze opstaan en een stap naar voren doen, hun handen weer boven hun hoofd strekken en zo de volgende cyclus inzetten. Ze dragen dikke handschoenen en kniestukken, want ze gaan op hun pelgrimstocht dwars door eindeloze landschappen met stenen en struiken, door bergen en beken. Ik denk terug aan de pelgrims die ik in Qinghai zag en die hier pas over een jaar of twee zullen aankomen. De echt devote pelgrims sluiten hun tocht af met honderdacht rondjes rond het Jokhang, omdat dat nu eenmaal het heilige getal is voor boeddhisten.

Dus ja, er is nog een stukje Tibet over in Lhasa. Maar alleen onder het toeziend oog van de Chinese machthebbers. Militairen staan in

De Lange Weg naar Cullaville

🏆 Winnaar NomadMania Best Travel Book Award 2023

Genoten van deze preview?

De Lange Weg naar Cullaville — Verhalen van mijn reizen naar alle landen ter wereld

> *"Uitstekend geschreven, onderhoudend en tilt reisverhalen naar een geheel nieuw niveau. Het leest als een thriller."*
>
> *"De avonturen deden mijn hart sneller kloppen. Van Iran tot Cuba zat ik op het puntje van mijn stoel."*

📄 **Gratis Volledige Hoofdstukken**

Download het volledige eerste hoofdstuk van BEIDE boeken (Nederlands én Engels) — plus 26 3-pagina previews van andere hoofdstukken.

Download

Let op: Volledige hoofdstukken vereisen een e-mailadres. 3-pagina previews zijn direct beschikbaar zonder registratie.

📚 **Bestel het Complete Boek**

Klaar om het volledige verhaal te lezen? 16 meeslepende hoofdstukken over Yemen, Iran, Somalië, Afghanistan en meer. Een reis door alle landen ter wereld, speciaal voor reizigers en globetrotters die grenzen willen verleggen.

Bestel Nu

ISBN: Paperback: 978-9038928265 • Ebook: 978-9038928722

Ook door Boris Kester

Ontdek meer reisavonturen uit alle hoeken van de wereld

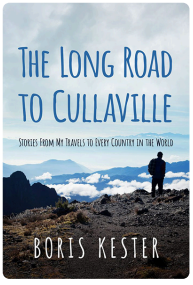

The Long Road to Cullaville

English

Ook beschikbaar in het Engels — dezelfde meeslepende verhalen voor internationale lezers. Winnaar van de 2023 NomadMania Best Travel Book Award.

Lees verder en bestel →

Zwerfhart

Verkrijgbaar sinds 2025

Het langverwachte vervolg! Nieuwe verhalen van mijn reizen. Nieuwe landen. Nieuwe avonturen. Nieuwe inzichten. Tussen de reisverhalen door vertelt hij over de zoektocht naar een verloren liefde." Verkrijgbaar in het Nederlands.

Lees verder en bestel →

Volg Boris Kester online:

🌍 traveladventures.org 📸 Instagram 👍 Facebook